

Magnus Heinason - Túrfrágreiðing
Kanningar av rognkornum hjá makreli - Túrur nr. 1324
Tíðarskeið 22/05 - 2/06-2010

Fólk frá Havstovuni: Høgni Debes, Poul Vestergaard og Mourits M. Joensen

Ábyrgd: Høgni Debes

Endamál: Endamálið við túrinum var at kanna nøgdina av rognkornum hjá makreli í økinum kring Føroyar frá 59.45°N til 62.45°N (sí Mynd 1 niðanfyri), og kanna rognini hjá búnum makrel-honum.

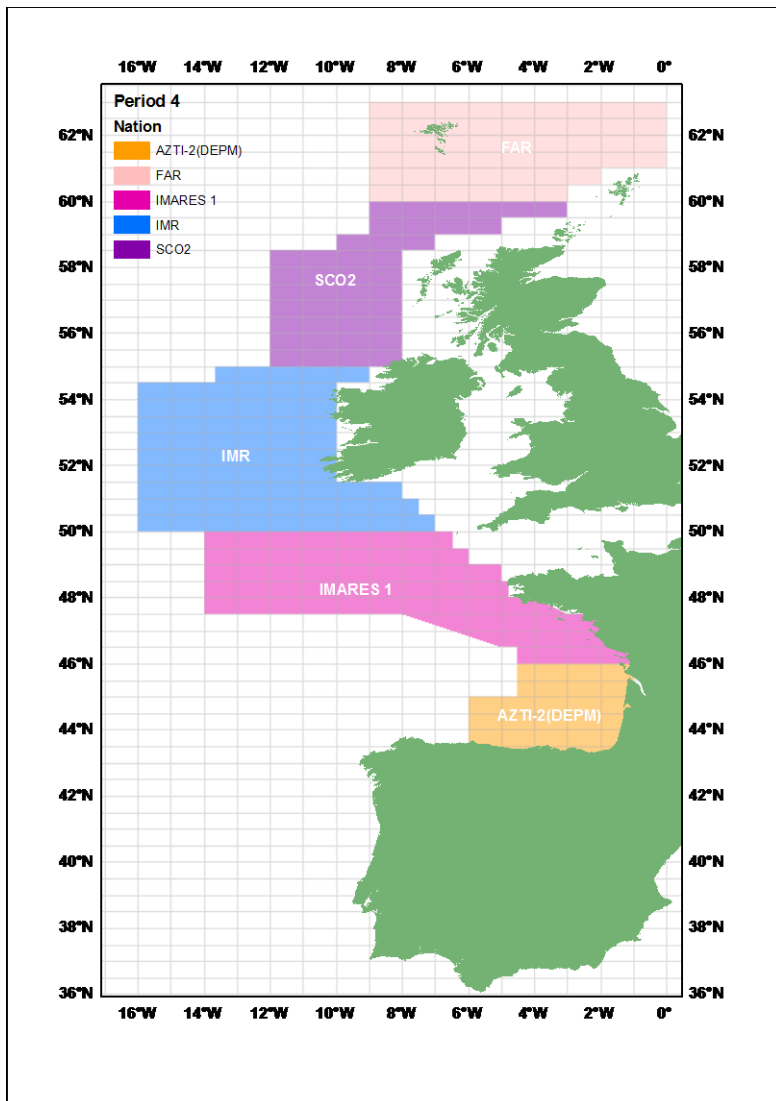
Reiðskapur: Seabird-CTD við rosettu, Bongo við 500µ ella 280µ meskavídd-glúpum, svartkjaftatrol við boyum.

Um túrin: Túrurin gekk væl, og rognkorn vórðu funnin í øllum økinum, tó mest í sunnara parti. Vit fóru av Havnini kl. 13 tann 23. mai og sigldu suður á 6°45'V og 60°45'N, har vit tóku fyrstu støðina, og arbeiddu okkum so eystureftir, áðrenn farið varð suður á 59.45°N. Vit sigldu síðan vestureftir, og leygardagin 25. mai trolaðu vit eftir makreli og fingi nakað. Vit hildu fram vestureftir, og tá komið var vestur á 15.15°V, gjørdur vit av at venda norður á 60°45'N hóast rognkorn framvegis vóru at síggja í prøvunum, hetta varð gjørt fyri at náa runt alt økið í ásettu tíðini. Veðrið var heldur einki serligt, so vit máttu liggja bak í nakrar tímar. Týsdagin 28. mai vóru vit komnir eystur um Føroya Banka og royndu aftur at trola. Sera lítið var í hesu ferð, bert 7 makrelar og nakað av sild. Mikumorgunin vóru vit á Havnini fyri at taka vatn, og hildu so leiðina eystur eftir 61.45°N. Seint mikudag seinnapart trolaðu vit aftur, og hesa ferð var ríkiligt av makreli til at nøkta tørvin til prøvatøku av gonadum og genetik. Hildið varð fram eystur til 0.15°V, áðrenn vit vendu norður á 62.45°N og hildu leiðina vestureftir. Higartil vóru rognkorn funnin á mestsum øllum støðum, men her var væl minni at síggja. Fríggjadagin 31. mai sóu vit sera nógva skrift á ekkólodddinum, og gjørdur av at royndu eftir tí, fyri at vita, hvat tað var. Trolað varð í ein tíma og vit fingi uml. 50 tons, har tað mesta var sild. Leygardagin 1. juni vóru vit komnir vestur á 11°15'V og hildu síðan leiðina suður á 61°45'N og 12°15'V og sigldu eystureftir. Her var eitt sindur meira av rognkornum at síggja, men kortini væl minni enn har suðuri í økinum. Tóku síðstu støðina kl. 13:45 sunnudagin 2. juni. Á veg inn á Havnina tóku vit Sissal-skurðin. (Sissalskurðurin gongur frá einum aldumátara hjá Landsverki, sum liggur vestan fyri Sandoyinna og inn í Hestfjørð) Vóru á Havnini kl. 19 sunnukvøldið 2. juni.

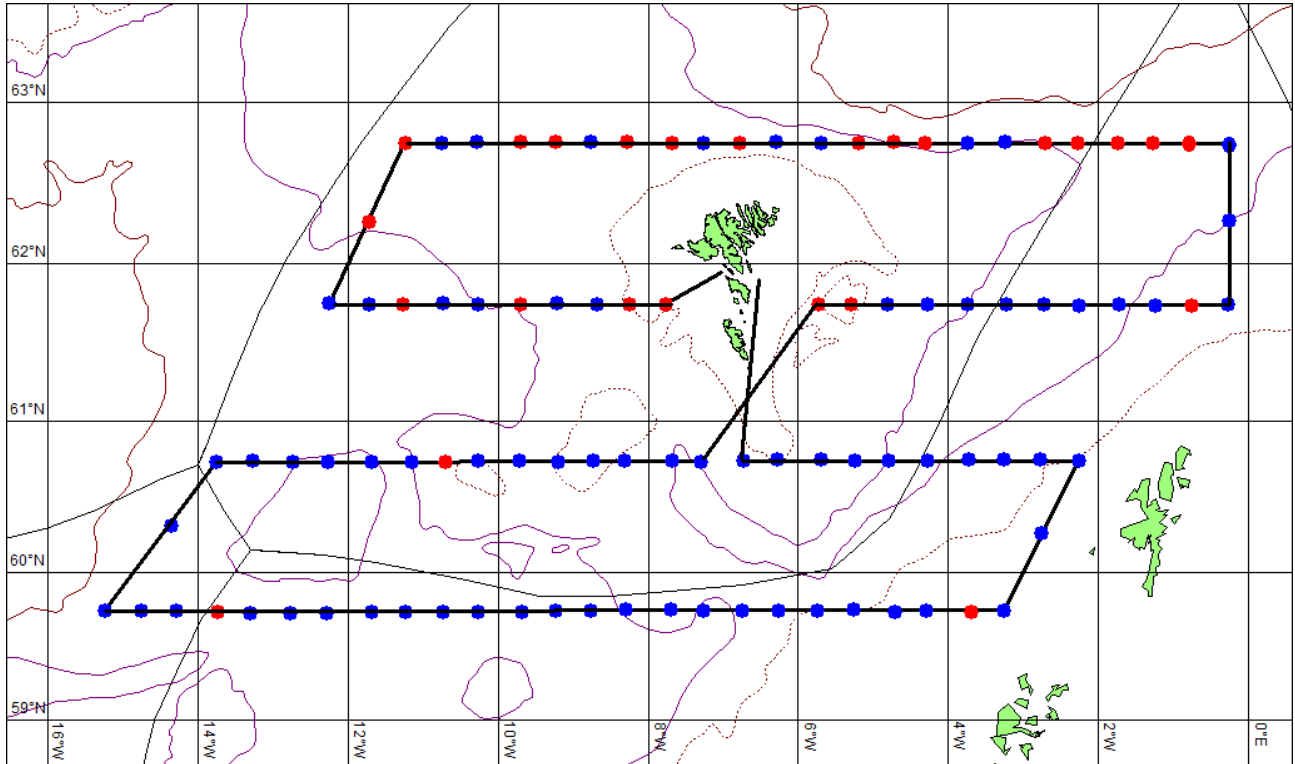
Prøvataking: Vit tóku 98 støðir við Seabird CTDini, og 98 prøvar við Bongo, umframt 4 hál við svartkjaftatrolinum.

Nær eru prøvarnir arbeiddir upp: rognkorn-prøvarnir verða arbeiddir upp í juni. Prøvarnir, sum skulu av landinum, verða sendir avstað skjótast til ber. Eisini verða nytrurnar lisnar og magarnir arbeiddir upp sum skjótast.

Viðmerkingar: Makrelur var at fáa í øllum økinum. Rúni og Jørgen royndu ofta eftir makreli við tráðu, meðan bongo var tikið. Hetta hepnadist væl hjá teimum, javnan vóru um 10-20 makrelar fingnir í ein hálvan tíma og við hvørt vóru fleiri á í senn; bert hendinga ferð var einki at fáa. CTD'in riggaði væl, og sambandið við brúnna var ósvikaliga gott.

Mynd 1. Økið, sum ymisku londini skuldu kanna í periodu 4 (mai mánaði) í 2013. Ljósareyða økið kring Føroyar er økið, sum Magnus Heinason skuldi kanna.

Mynd 2. Siglingarleið og stöðir á túri 1324. Prikkarnir eru stöðir tiknar á túrinum. Litirnir merkja: blátt= daggomul rognkorn hjá makreli funnin; reytt= eingi daggomul rognkorn funnin.

Prøvarnir til at kanna rognkorn hjá makreli verða tiknar við einum fínmeskaðum glúpi (Bongo). Glúpurin verður tóvaður niður á 200m og uppافتur. Ein sensor var festur á rammuna, so man alla tíðina kundi fylgja við, á hvörjum dýpi útgerðin var.

Umfram kanningar av daggomlum rognkornum, vórðu ymsar royndir eisini tiknar av búnum makrel-honum. Hesi úrslitini vera eisini brúkt, tá mett verður um, hvar og hvussu nógv makrelur gýtir í ymsu økjunum. Eisini vórðu royndir tiknar av 100 makrelum til genitiskar kanningar.